

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3771/2020
09.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле мал. АА из ..., чија је законска заступница мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Ступар, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Надежда Гвозденац, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 170/20 од 20.05.2020. године, у седници одржаној 09.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 170/20 од 20.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 612/2019 од 03.10.2019. године, ставом првим и другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и одлучено да се мења висина доприноса за издржавање која је утврђена пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2435/2010 од 03.11.2010. године. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. тужиле плаћа месечно 7.000,00 динара почев од 03.10.2019. године као дана доношења ове пресуде па убудуће док за то буду постојали законски услови, исплатом доспелих рата одједном, а будућих сваког 1. до 10. у месецу за текући месец, са законском затезном каматом на сваки појединачни доспели износ у случају закашњења, на рачун мајке детета који се води код „...“ ад Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев мал. тужиле преко досуђених 7.000,00 динара на име издржавања које је тужени дужан да плаћа почев од 03.10.2019. године па до тражених 12.000,00 динара за који је захтевано да тужени плаћа почев од дана подношења тужбе. Ставом петим изреке мал. тужила је ослобођена од обавезе плаћања судских такси у овом поступку. Ставом шестим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 170/20 од 20.05.2020. године, жалба тужиле је усвојена и првостепена пресуда преиначена у одбијајућем делу тако што је обавезан тужени да уместо досуђених 7.000,00 динара почев од 03.10.2019. године, на име издржавања мал. тужиле, плаћа месечно 12.000,00 динара почев од 09.11.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови, исплатом доспелих рата одредном, а будућих сваког 1. до 10. у месецу за

текући месец, са законском затезном каматом на појединачне доспеле износе у случају доцње, на рачун законске заступнице мал. тужиље, на који начин се мења одлука о висини децјег издржавања садржана у пресуди Основног суда у Новом Саду П2 2435/2010 од 03.11.2010. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом туженог одређено не указује.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2435/2010 од 03.11.2010. године обавезан је тужени да доприноси издржавању мал. тужиље у месечном износу од 6.000,00 динара. У време доношења те одлуке тужени и законска заступница тужиље су били запослени и имали приближно исте приходе од око 16.000,00 динара. Мал. тужиља рођена је ... године, ученица је ... разреда основне школе, здраво је дете правилног психо-физичког развоја и уобичајених потреба за дете њеног узраста. За задовољење потреба мал. тужиље нужно је издвојити најмање 27.000,00 динара месечно, који новчани износ се односи на издатак за куповину хране, средстава за хигијену, одећу, обућу и издатке у вези школских и ваншколских активности, која је активно дете, музички се образује, бави се спортом, похађа часове страног језика. Мал. тужиља живи са мајком и млађим братом по мајци који је узраста ... године. Тужиљина мајка (... година) од имовине веће вредности поседује стан у ком живи заједно са својом децом. На име издржавања млађег детета добија од оца тог детета 8.000,00 динара. Запослена је и месечно заради око 29.000,00 динара, а додатно може да заради од 2.000,00 до 3.000,00 динара бавећи се интернет продајом. Не остварује право на дечији додатак.

Тужени (... година) је здрав и радно способан. Запослен је и месечно просечно заради око 42.000,00 динара, а додатно се радно ангажује на пословима ... и тако годишње заради још око 30.000,00 динара. Живи у домаћинству са родитељима који су пензионери и заједнички сnose трошкове домаћинства. Кредитно је задужен са месечном ратом која износи 12.000,00 динара. Мал. тужиљу виђа кроз веома широк модел виђања по коме она током месеца приближно једнако време проводи у домаћинству оба родитеља. У ранијем периоду тужени није редовно доприносио издржавању мал. тужиље али након доношења пресуде у кривичном поступку испунио је обавезу у доспелом, а неплаћеном износу.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао туженог да издржавању мал. тужиље доприноси са 7.000,00 динара месечно. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и обавезао туженог да поред досуђеног износа од 7.000,00 динара месечно плаћа још 5.000,00 динара, укупно 12.000,00 динара, будући да су се у периоду између два пресуђења потребе мал.

тужиље повећале, с обзиром на њен узраст и објективни пораст основних егзистенцијалних трошкова који прате свакодневни живот и одрастање детета основношколског узраста.

Код овако утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд правилно ценио све релевантне околности предвиђене чланом 160. Породичног закона (“Сл. гласник РС” бр. 18/05), које су од утицаја на одлуку о висини издржавања малолетног детета, када је обавезао туженог да доприноси издржавању мал. тужиље у висини од 12.000,00 динара месечно.

Наиме, малолетна тужиља је дете школског узраста и у моменту другостепеног пресуђења похађа шести разред основне школе, па је побијаном одлуком правилно примењено материјално право, прописано одредбом чланом 160. став 1. и 2. Породичног закона приликом утврђивања њених потреба, од чега зависи и одлука о висини доприноса њеном издржавању, од стране оца, као родитеља са којим она не живи. Правилан и потпун развој детета подразумева право на обезбеђење најбољих животних и здравствених услова (члан 62. став 1. Закона), као и право на образовање у складу са способностима, жељама и склоностима детета (члан 63. став 1. Закона). Дете има право на издржавање од оба родитеља, док се висина издржавања одређује према потребама, као повериоца издржавања и могућности дужника издржавања (члан 154. став 1. и 160. став 1. Породичног закона). Могућности родитеља, као дужника издржавања, зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. Закона). Међутим, приликом одлучивања о висини издржавања, мора се водити рачуна и о минималној суми издржавања, која се одређује у висини накнаде за лица на породичном смештају, коју утврђује надлежно министарство.

Правилна примена наведених одредаба Породичног закона (које су у складу и са међународним правилима које је наша земља ратификовала), обавезује суд да приликом доношења одлуке о издржавању деце води рачуна о њиховим најбољим интересима, док се обавеза родитеља као дужника издржавања заснива на критеријуму одговорног родитељства. То значи да је родитељ који не живи са малолетним дететом увек у обавези да доприноси његовом издржавању и то бар у висини минималне суме предвиђене чланом 160. став 4. Породичног закона. У случају да је родитељ – дужник издржавања у ситуацији да може да плаћа преко законом предвиђене минималне суме издржавања, узимају се у обзир критеријуми везани за његове могућности (висина зараде, обавезе издржавања других лица, његове личне потребе), али и веће потребе деце као поверилаца издржавања и то оне које су изнад минималних, у ком случају је суд дужан да детету омогући ниво животног стандарда какав ужива родитељ – дужник издржавања. Једино на овај начин малолетној деци се може обезбедити сума неопходна за задовољење њихових потреба и то егзистенцијалних, здравствених, образовних и социјалних.

Побијаном одлуком исправно су оцењене све наведене – релевантне околности и то најпре потребе малолетне тужиље према њеном узрасту, усаглашене захтевима и условима средине у којој живи у време доношења нижестепене одлуке. Приликом одлучивања о висини издржавања, цењене су и могућности туженог, утврђене у складу са чланом 160. став 3. истог закона, уз правилан закључак другостепеног суда да су се протеком времена измениле околности и на страни туженог који сада зарађује знатно

виши месечни износ у односу на време ранијег пресуђења, те да су његове могућности сада много веће, због чега је по оцени Врховног касационог суда другостепени суд уз правилну примену материјалног права преиначио првостепену пресуду и мал. тужиљи поред досуђених 7.000,00 динара на име издржавања досудио још 5.000,00 динара. При томе, ради се о младој и здравој, радно способној особи и као такав је дужан да обезбеди законити извор прихода, који је довољан да у разумној мери подмири потребе детета са којим не живи. Преко висине доприноса од 12.000,00 динара, за који је тужени обавезан да учествује у издржавању малолетног детета, а до висине укупно утврђених потреба, мајка мал. тужиље и то како у материјалним средствима, тако и радом са дететом који се огледа у чувању, подизању, васпитавању, образовању и заступању њених других интереса, у мери у којој је то потребно ради заштите њене личности, права и интереса.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилно утврђена висина обавезе туженог, као дужника издржавања, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић